

ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของชาวประมงพื้นบ้าน
และชาวประมงอวนรุนต่อสิทธิประมงชายฝั่ง
: กรณีศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

อภินันท์นาถ
ห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล

เมธี จันทโรปกรณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2541

ISBN 974-661-711-7

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

๖๗

๑๗๓๘๒

๒๕๔๑

๓.๓

3836352 ENTM/M: สาขาวิชา: เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม ; วท.ม. (เทคโนโลยีการบริหาร
สิ่งแวดล้อม)

คำสำคัญ : สิทธิประมงชายฝั่ง / ความคิดเห็น / ชาวประมงพื้นบ้าน / ชาวประมงอวนรุน

เมธี จันทโรปกรณ : ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของชาวประมงพื้นบ้านและชาวประมงอวน
รุนต่อสิทธิประมงชายฝั่ง: กรณีศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี (FACTORS RELATED TO THE
OPINIONS OF SMALL SCALE FISHERMEN AND PUSH NET FISHERMEN ON COASTAL
FISHING RIGHTS: A CASE STUDY OF SURATTHANI PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยา
นิพนธ์ : พิสิฐ สุกรีพงษ์ วท.ม. (เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม) ศันสนีย์ ชูแหว Ph.D.
(Environmental Planning) อาทิตย์ นามะสนธิ วท.ม. (เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม) 234 หน้า.
ISBN 974-661-711-7

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความคิดเห็น และปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของชาว
ประมงพื้นบ้าน และชาวประมงอวนรุน ต่อสิทธิประมงชายฝั่ง ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิธีการศึกษาได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจในการศึกษาความคิดเห็น และปัจจัยที่มีผลต่อความคิ
เห็นเกี่ยวกับสิทธิประมงชายฝั่ง และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้นำกลุ่มชาวประมง ขอบเขตการศึกษา
จังหวัดสุราษฎร์ธานี การเก็บข้อมูลได้สัมภาษณ์และวัดความรู้ความคิดเห็นของชาวประมงกลุ่มทำการ
ประมงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และอวนรุน กลุ่มละ 100 ตัวอย่าง รวม 300 ตัวอย่าง การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผล
ต่อความคิดเห็น ใช้การวิเคราะห์ความผันแปร และการวิเคราะห์การจำแนกพหุ

ผลการศึกษา พบว่า ชาวประมงกลุ่มทำการประมง และกลุ่มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ร้อยละ 54.0 มี
ความเห็นเชิงสนับสนุนต่อสิทธิประมงชายฝั่งในระดับสูง กลุ่มอวนรุน ร้อยละ 70.0 มีความเห็นเชิง
สนับสนุนต่อสิทธิประมงชายฝั่งในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นเรื่องสิทธิประมงชายฝั่ง
ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 คือ ลักษณะอาชีพทางการประมง ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ทรัพยากร
ประมงและการจัดการ และความรู้เกี่ยวกับหลักการของสิทธิประมงชายฝั่ง โดยชาวประมงกลุ่มทำการ
ประมงและกลุ่มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีความคิดเห็นในเชิงบวกต่อสิทธิประมงชายฝั่ง

ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรประมงและการจัดการ และความรู้เกี่ยวกับ
หลักการของสิทธิประมงชายฝั่งมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับความคิดเห็นเรื่องสิทธิประมงชายฝั่ง เมื่อ
พิจารณาความรู้เกี่ยวกับหลักการของสิทธิประมงชายฝั่ง พบว่า สองในสามของชาวประมงกลุ่มตัวอย่างมี
ความรู้เกี่ยวกับหลักการของสิทธิประมงชายฝั่งในระดับปานกลางถึงต่ำ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเผยแพร่ความ
รู้ให้ชาวประมงได้รับทราบและเข้าใจก่อนที่จะนำสิทธิประมงชายฝั่งไปใช้ในพื้นที่

3836352 ENTM/M : MAJOR : TECHNOLOGY OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT ;
M.Sc. (TECHNOLOGY OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT)

KEY WORDS : COASTAL FISHING RIGHTS / OPINION / SMALL SCALE
FISHERMEN / PUSH NET FISHERMEN

METEE JUNTAROPAKORN : FACTORS RELATED TO THE OPINIONS OF SMALL
SCALE FISHERMEN AND PUSH NET FISHERMEN ON COASTAL FISHING RIGHTS : A
CASE STUDY OF SURATTHANI PROVINCE. THESIS ADVISORS : PISIT
SUKREEYAPONGSE, M.Sc. SANSANEE CHOOVAEW, Ph.D. ARTHIT NAMASONTHI, M.Sc.
234 p. ISBN 974-661-711-7

The purpose of this research was to study the opinions and factors related to the opinions of small scale fishermen and push net fishermen on coastal fishing rights in Suratthani Province.

A household survey on the opinions and factors related to the opinions concerning coastal fishing rights and indepth interviews with the leaders of the fishermen in the area of Suratthani Province were carried out. Three groups of fishermen were sampled for interviews: capture fisheries, aquaculture and push net fisheries. One hundred subjects from each group were interviewed making a total of 300 fishermen under this study. Analysis of variance (ANOVA) and multiple classification analysis (MCA) were used for data analysis.

The result shows that 54.0% of fishermen in the capture fisheries group and aquacultural group agree with the principle of the coastal fishing rights at high level, and 70.0% of fishermen in the push net fisheries group agree with the principle of coastal fishing rights at moderate level. Factors related to the opinions on coastal fishing rights at the significance level of 0.05 are the fishery types, the knowledge about environment, fishery resources management and coastal fishing rights. Small scale fishermen and those in the aquacultural group have positive opinions on the coastal fishing rights.

Knowledge about environment, fishery resources management and the principle of the coastal fishing rights are factors related to the positiveness of the opinion on the coastal fishing rights. The result indicates that the fishermen have knowledge about the coastal fishing rights at moderate to low level. It is therefore necessary to provide better knowledge and understanding to the fishermen before applying the coastal fishing rights in the area.